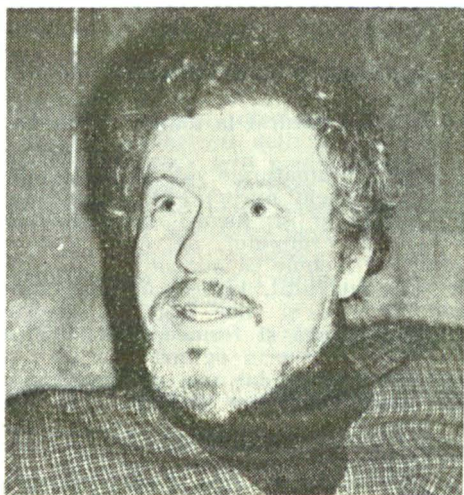

TEATRUL ROMÂNESC DE AZI: TENDINȚE, FENOMENE, PERSONALITĂȚI

Sergiu Tudose sau teatrul la cea mai înaltă tensiune

E singuratic. Și irascibil. Și sceptic. I se mai spune Roșul. „De spin și de omul roșu să te ferești”, spune vorba. Dar nu și de Sergiu Tudose, deși e ușor de ghicit din primele momente că, alături de el, e ca și cum te-ai afla pe o linie de înaltă tensiune.

Cu figura lui veșnic neîncrezătoare, extrem de mobilă, încadrată de o barbă tăiată pe lângă obraz, cu ochii verzi și înguști, de felină gata să-ți sară în spate la primul semn de neatenție, cu zîmbetul subțire, ușor fariseic uneori, cel mai adesea greu de interpretat, cu nervozitatea

lui de cal pursînge, e o prezență plină de magnetism, de care nu poți face abstracție în nici o împrejurare.

Pentru mine, și nu numai, face parte din categoria celor aleși: talentul lui e dublat de o exigență și o autoexigență aproape inumane; în tot cazul, greu suportabile. În jurul său, ca pe un vîrf înalt de munte, aerul e dens și rece, și nu puțini sînt cei care abandonează, sau nu fac față dialogului...

Adăugați la acestea o silă organică pentru orice fel de compromis, și mai ales pentru cel care ar putea să-i întineze meseria. Nimic nu-i este lui Sergiu Tudose mai neplăcut decît imaginea actorului făcînd figură de comediant, printre oameni abandonați plăcerilor gastronomice sau pur și simplu deconectîndu-se la modul cel mai nevinovat cu putință.

Da, pentru scenă se păstrează Sergiu Tudose, acolo unde, pe nervii întinși ca niște corzi de violoncel, modulează pînă la infimezimal trăirea.

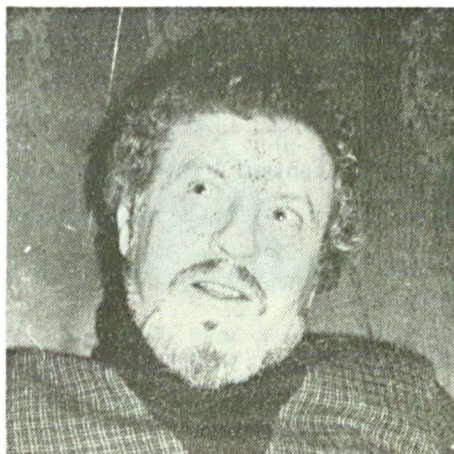
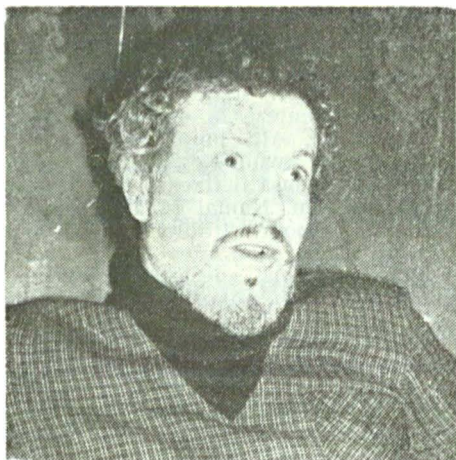
Să nu sperați că-l veți prinde vreodată „așa, ca omul”, neatenț sau nepăsător, obosit sau plictisit pe scenă. Orice actor cedează obișnuinței sau succesului, și-și „rotunjește” rolul de la spectacol la spectacol. El — verificați! — nu numai că nu va adăuga o silabă măcar la vorbele personajului, ba chiar numai ideea acestei cabotinerii îl oripilează. Priviți-l cît e de crispat cînd un partener inventează sau introduce vreun „cîrlig”. Și, aceasta, nu pentru că i-ar lipsi imaginația sau ușurința improvizatei, ci doar pentru că forma în care își prezintă personajul la

premieră e cea pe care a alcătuit-o din carnea și singele lui, din momente de Indoială și suferință, din crize de maximă tensiune (în timpul cărora e bine să-l eviți!), din ore întregi de studiu atent și plin de scrupul, nu numai actoricesc, ci și filologic.

Și așa cum el, ca om, nu-și îngăduie să se relaxeze fraudulos pe scenă, nu-i va permite nici personajului să o facă. De fapt, un astfel de lucru ar fi și im-

nou întrebându-te ce vrea Edek, de ce-a fost pe punctul de-a se sinucide Zilov, cum era mai bine să acționeze Domnul Ștefan în împrejurarea cutare, pe unde putea să scape Venturiano, cum ar fi trebuit să evite Ivanov degringolada sufletească etc., etc...

...Incolo, silueta de tenisman a lui Sergiu Tudose (vă mărturisesc faptul că apariția lui împinge discreția pînă acolo încît nu-și trădează nici măcar... vîrsta!

propriu: personajele lui sînt crispatе, gifiite, sfișiate, morbide, chinuite de intense trăiri sufletești, măcinate de complexe probleme de conștiință, iraționale, despotice, ironice, iritate, cinice, expresioniste (roșii!) — oricum — numai laxе, „obceze“, suficiente, apalice nu. Da, personajele lui sînt incomode, așa cum incomod e și Sergiu Tudose. Nu poți scăpa de imaginea lor și, mult timp după spectacol, te trezești încercînd să găsești o soluție pentru... dilema în care se zbate una sau alta din ficțiunile cărora le dă el viață. Te scuturi iritat, spunîndu-ți: „stai, dar e doar un joc, o poveste!“, respiri ușurat, eliberat de gînduri ca, apoi, pe neobservate, să te surprinzi din

care a depășit jumătate de veac), deci silueta lui, pe care ieșenii o zăresc adesea cutreierînd, aplecată pe ghidonul bicicletei, străduțele din preajma teatrului, nu e prea des intilnită în ins.ituție, în afara orelor de repetiție și spectacol, pe care — bineînțeles! — le respectă cu sfințenie. Nu, nu e de găsit nici „la o birfă“, nici „la o cafea“, nici „la o tablă“. Parecă nici nu i s-ar potrivi. Lucruri care-i prind foarte bine pe alții, nu-l prind pe el.

Dar și multe din cele care-i sînt proprii ar căpăta o cu totul altă culoare, ba chiar și altă denumire la ceilalți. Nici-decum autenticitate.

Mariana CODRUȚ
Fotografii de
Codruța DRĂGOESCU